

Н. М. Ковалко

**ДЕРЖАВНІ ТА МІСЦЕВІ
ЦІННІ ПАПЕРИ ЯК ОБ'ЄКТИ
ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ**

Монографія

Київ
Юрінком Інтер
2019

УДК 336.761:352](477)(02)
К56

Рецензенти:

Дмитренко Е. С. — доктор юридичних наук, професор;
Касьяненко Л. М. — доктор юридичних наук, професор;
Савченко Л. А. — доктор юридичних наук, професор

*Рекомендована до друку Вченою радою юридичного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 4 від 22 жовтня 2018 р.)*

Відтворення всієї книги чи якої-небудь її частини
будь-якими засобами або в якій-небудь формі, у тому числі в Інтернеті,
без письмового дозволу видавництва забороняється

Ковалко Н. М.

К56 Державні та місцеві цінні папери як об'єкти фінансово-
правового регулювання: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2019.
328 с.

ISBN 978-966-667-739-9

У монографії аналізуються нормативно-правові акти, що стосуються відносин у сфері фінансово-правового регулювання обігу державних і місцевих цінних паперів та пов'язаних із ними відносин. Використано фінансове законодавство деяких зарубіжних країн та висвітлено практику його застосування. Розглянуто становлення та розвиток законодавства України, що регулює відносини у галузі державних і місцевих цінних паперів. Наведено науково обґрунтовані визначення понять «публічний кредит», «публічний борг», «боргові державні та місцеві цінні папери» тощо. Проаналізовано сучасний стан та перспективи державного регулювання й саморегулювання на ринку цінних паперів. Досліджено позиковий капітал і кредитні відносини як публічно-правові явища. Приділяється особлива увага фінансово-правовій природі боргових державних і місцевих цінних паперів. Висвітлюються питання суб'єктів регулювання та контролю у сфері відносин, пов'язаних із державними та місцевими цінними паперами.

На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного фінансового законодавства сформульовано низку положень і рекомендацій, що мають важливе теоретичне і практичне значення.

Може бути корисною для викладачів юридичних навчальних закладів і факультетів, аспірантів, студентів, працівників фінансово-кредитних установ, суб'єктів публічної фінансової діяльності.

УДК 336.761:352](477)(02)

ISBN 978-966-667-739-9

© Ковалко Н. М., 2019
© Юрінком Інтер, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	8

Розділ 1

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА САМОРЕГУЛЮВАННЯ
НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

1.1. Державно-правове регулювання ринку цінних паперів в Україні.	9
1.2. Правове підґрунтя впливу ЄС на ринок цінних паперів.	29
1.3. Світові моделі державного регулювання та саморегулювання на ринку цінних паперів.	43
Висновки до розділу 1	61

Розділ 2

ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ І КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ
ЯК ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ЯВИЩА

2.1. Правова сутність цінних паперів у контексті позикового капіталу.	64
2.2. Бюджетний дефіцит, публічний кредит, публічний борг як фінансово-правові явища	75
2.3. Вплив публічного боргу на кредитно-рейтингову оцінку України: правові аспекти	120
Висновки до розділу 2	130

Розділ 3

ФІНАНСОВО-ПРАВОВА ПРИРОДА
БОРГОВИХ ДЕРЖАВНИХ І МІСЦЕВИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

3.1. Становлення та перспективи розвитку законодавства України, що регулює відносини у галузі державних і місцевих цінних паперів (у контексті бюджетних запозичень)	133
3.2. Загальна характеристика боргових цінних паперів за законодавством України	154
3.3. Місце боргових державних і місцевих цінних паперів у предметі фінансово-правового регулювання	182
Висновки до розділу 3	203

Розділ 4

СУБ'ЄКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ВІДНОСИН,
ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ДЕРЖАВНИМИ ТА МІСЦЕВИМИ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ
(НА ПРИКЛАДІ БЮДЖЕТНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ)

4.1. Повноваження державно-владних суб'єктів у сфері державних місцевих цінних паперів	207
4.2. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері боргових цінних паперів	236
4.3. Взаємодія органів публічного фінансового контролю у сфері державних і місцевих цінних паперів	248
Висновки до розділу 4	269
ВИСНОВКИ	272
ДОДАТКИ	286
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	290